

מלי את,

אלישבע?

התשלום האחרון מעשרת אלפי הלי"ש שולמו לה על-ידי דיין?

הסידיו של משה דיין וחבר עורויו, ניהלו בשבוע האחרון מערכת לחישות מקיפה. מערכה זו לא הכחישה אפילו בפרט אחד את סיפורה של אלישבע, אולם יחסה לה ולאמה תכונות שליליות שונות. מקורביו של דיין לא נתנו את דעתם על כך שהאשמות אלה היו כבחינת בומראנג. אם אומנם נכונות כל האשמות שהם תלו באלישבע ובאמה, הרי זה רק מחמיר את העובדה שר־הביטחון ניהל יחסים כה הדוקים, ממושכים וקרובים עם נשים אלה.

מה שפורסם עד כה על "פרשת אלישבע" של משה דיין, התייחס בעיקר קר לצדדים הציבוריים של הפרשה ולהשקפת לכותיה לגבי שר־הביטחון בתוקף תפקידו זה.

את השאלות העיקריות המרחפת מעל הפרשה, נוגעת לגיבורת הסיפור, שפר־צצה את הפרשה, הסעירה את הרוחות בישראל וגרמה לסופה בים החיים הפור־ליטיים במדינה.

מי היא אותה אלישבע? מי היא הצעירה שבגללה איבד שר־הביטחון את ראשו במשך שנתיים, בתקופת מלחמת ההתשה?

המחזקה לתפקידים מיוחדים של המישטרה, לא את שירותי הביטחון ואפילו לא את הצנזורה.

עם חברים כאלה —

לא צריך אויבים!

בהעדר אפשרות של התערבות ממלכתית גסה למניעת הפירסומים אודות משה דיין, לא נותר אלא לנקוט בשיטות עקיפות; לאיים, להפחיד, ל־טשטש, לזרוע שמועות, ולשטוף את הרוחות באמצעי התיקשות שלרשות הישירה וחסידיו דיין.

גורדה מאיר לא יכלה להרשות לעצמה בשעה כזאת את התפטרותו של דיין. למרות שברור שי אינה שלימה עם מעשיו, היא התי ייצבה כמלוא סמכותה ונתנה לו את הגיבוי שכזה היה דרוש לו כדי לשפר את תדמיתו שנפגעה.

יתכן כי דיין עצמו וחסידיו לא הבחינו בהשפלה שבאקט זה — שתדמיתו של דיין זקוקה לחינוך דווקא מידי גולדה. אך הסיבה העיקרית להתפרי צותה של גולדה היא ההכרה שי אין ביכולתה למעשה לעשות דבר כדי למנוע את הגילויים סביב משה דיין. חוסר האונים שלה בי תחום זה הוא שגרם לה לאכזר את שליטתה העצמית ולגרוש ל־רמה של חרפות רחוב.

הסידיו של דיין, שנחלצו לעזרתו, רק סיבכו אותו יותר. איש לא גרם יותר נזק

(המשך ממעמד 19) אלישבע מעל עמודי העולם הזה בהש־ראתם ובתמיכתם של חוגים במסלגת ה־עבודה.

היה דרוש מוח מעוות כדי להמציא עלילה מגוחכת וזדונית גם יחד, כמו זו שהעלה ח"כ מרדכי בן־פורת באותה ישיבה. "אינני יודע מה חלקם המדוייק של חברים במסלגת־העבודה במלאכת הרס זו, ומי הן הנפשות הפועלות, עובדי־מדינה או אנשי ציבור אחרים? אבל ברי לי שיש להן, למסלגת־העבודה, חלק בכך", אמר בן־פורת. אין לו, כמובן, הוכחות למפלצות שהוא בודה בדמיונו. אבל הוא יכול לקשר כמה תופעות שהוא עוד עמל ויגע לחברן אחת לאחת. ואחת התופעות הללו היא התופעה של פירסום מודעות של חברת שיכון עובדים או בנק הפועלים מעל עמודי העולם הזה.

אם כל הדיון הזה בלישכת מפלגת־העבודה לא היה אלא בדיחה תפלה, הרי סיבתו הייתה מגוחכת עוד יותר.

הלישכה המכונה בדיחות כדי לדון בתוצאות משאל דעת־הל שפורסם ב־שבועון המפלגה אחר, ושנערך על ידי מכון פור־לפי הזמנת כתבי־העת הברי־טייהודי, גיאוש כרוניקל. באותו מישאל, שהוזמן עוד לפני כחודש ימים, בשיא פרשת העתיקות של משה דיין, התבקשו השאלים להשיב, מי לדעתם יכול לבוא בתוקף של משה דיין כשר־הביטחון?

ימכן ובמועד אחר היה פירסום מישאל כזה לא רק עובר ללא תשומת־לב. אלא נחשב כחלק ממערכת הפירסומים העצמית הקבועה של דיין. אלא שפירסומיו של המישאל בשיאה של "פרשת אלישבע" — פירסום, שכמו שאר שרי כי מה שנראה "המסע להרס תדי מיתו של דיין" היה מקרי לחלוטין טין — עקוד היה לחזון את דמויו נם החולני של אלה הרואים בי סיוטיהם אגודות־סתרים חורשות מזימות ומתכננות השמצות.

כאשר ערך עורך אחר, דוד שחם, את גליונו האחרון, הוא לא ידע איזה חומר־נפץ הוא מחזיק בידיו. כמו מדי שבוע, שלח את יריעות ההגהה של עיתונו, עוד לפני הופעתו, למערכות העיתונים היר־מיים, בתקווה שאלה יוכלו למצוא בחומר עניין כלשהו לצטט את אחר ולהעניק לו פרסום עקיף, כדי להזכיר את קיומו. כך קרה, שאחד מעורכי מעריב גילה את תוצאות המישאל ביריעות ההגהה של אחר, מיהר להודיע על הפירסום הי עומד לבוא לשר־הביטחון משה דיין.

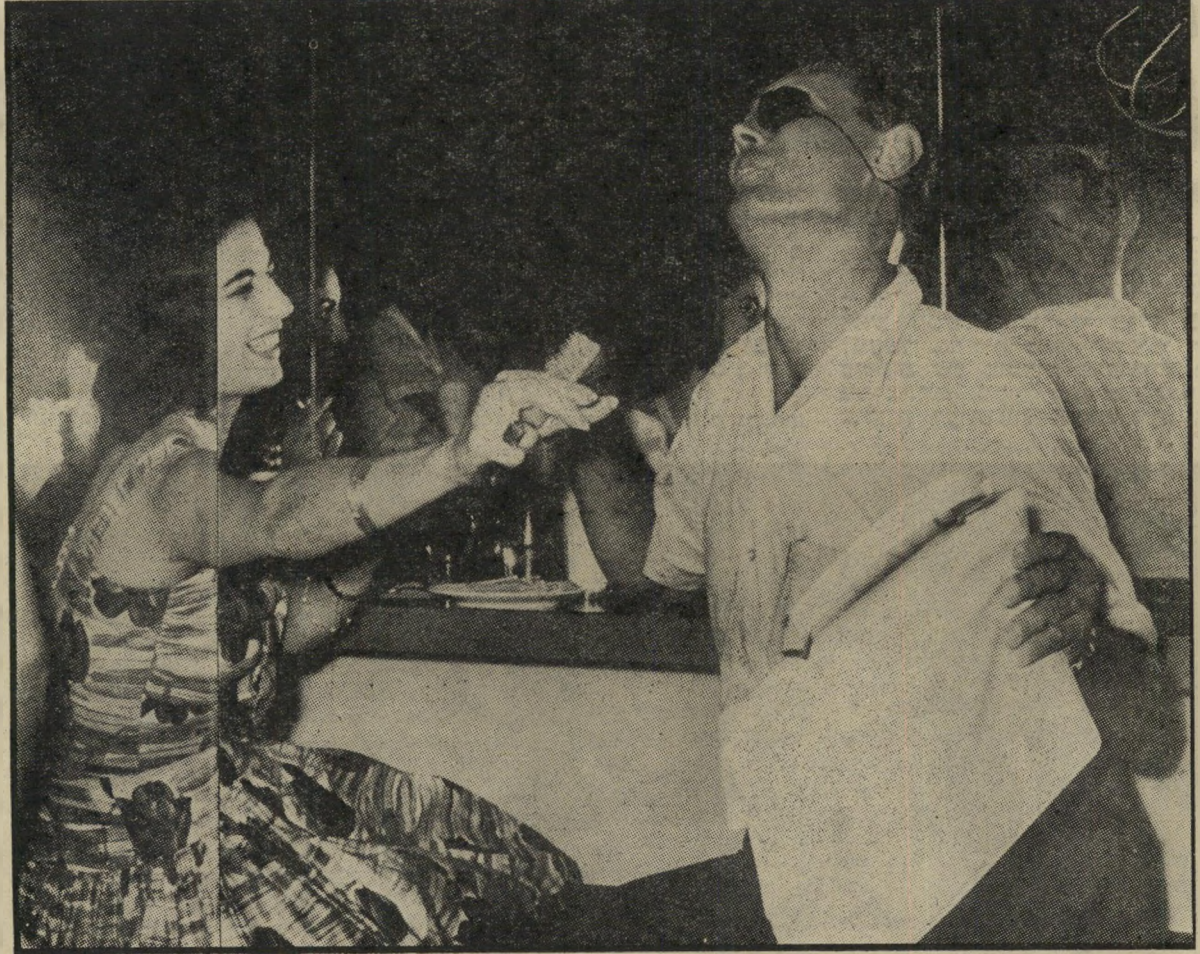
פגישה בשלוש עיניים

אם היו עד כה דיון רק השדות, הנה עתה — אחרי שהודיעו לו על הפירסום העומד להופיע באחר — היו לו כבר הוכחות, על המזימה הנרקמת נגדו. שר־הביטחון משה דיין נפגש עם ראש הממשלה בפגישה של שלוש עיניים. מה דובר בדיוק באותה פגישה, הוא כמובן סוד השמור בין שניהם. אולם משיחות מקורבניהם, ניתן להסיק כמעט בבירור: משה דיין איים להסיק את ה־מסקנות בעקבות פירסומי העולם הזה אודותיו ולהתפטר — וזאת אם גולדה מאיר לא תמצא דרך להפסיק את הפירסומים, המפרי עים לו, לדבריו, בעבודתו כשר־הביטחון.

איום ההתפטרות של משה דיין, בו לא טרח אפילו להכחיש את האשמות המיו־סות לו, הבהיר תופעה שלא עוררה עד כה את תשומת־הלב שהיא ראייה לה: שר־הביטחון הוא כיום סמכות נטולת כל כוח של ממש בחיים הפנימיים בישראל. מנוטרל בין הממשלה מצד אחד לבין ה־צבא מצד שני, אין למשה דיין כיום כל אפשרות להלחם במחנות פרטייות או פר־ליטיות באמצעות מגננים ממלכתיים. כל מה שהוא יכול לעשות, הוא לנהל מערכת יחסים־ציבור יסודית ומקיפה. שאין דומה לה בישראל.

והיה אולי אחת המשמעויות החיוביות ביותר שהתגלו בשולי פיצוזה של "פרשת אלישבע". המגננים הממלכתיים במדינת־ישראל אינם עוד מה שהיו פעם — כלי־שרת בידי ראשי השלטון. ראשיהם של מגננים אלה אימצו את הממלכתיות לכתיבת כשיטה, והם רואים את עצמם כמשרתי הציבור ולא כמשרתי השלטון. בעניינים שאינם נוגעים לתחום תפקי־דיהם.

כך קרה שמושה דיין אינו יכול להפעיל לצרכיו הפרטיים לא את

בלתי מזוהה. התמונה היא תמונה מלפני תריסר שנים בערך, שצולמה במזללת "קליפורניה" של אייבי נתן, והאלמונית אינה אלא רחליה כהן, מי שהיתה בשעתו מזכירת התיאטרון ה"קאמרי".

נערת הזוהר האלמונית

תמונה זו, בה נראה משה דיין משתטש בחברת אלמונית בבאר

מי מסתתר מאחורי אישיותה של האשה, שבגללה היה שר־הביטחון מוכן לעזוב את ישיבות הממשלה בירושלים, ולטוס לתל־אביב כדי לבלות עימה זמן קצר. לפני שי חזר להמשך ישיבת הממשלה?

יחד עם השאלות המתבקשות לגבי הש־פעתה על שר־הביטחון, מתעוררות גם שאלות בקשר להתנהגותה בשעת הפרשה ואחרי פיצוזה. מדוע דאגה להקליט את שיחותיה עם שר־הביטחון? מדוע תיקקה ושמרה בארכיב מיוחד את כל הניירות שהעידו על יחסיו עימה? מדוע תבעה ממנו סכום של עשרת אלפים ל"י על הפרת הבטחת הנשואין, שהבטיח לה לדבריה. מדוע פוצצה את הפרשה במל־אה, בארץ ובחו"ל, אחרי שקיבלה את

מכתב פרידה

ב־4 העתקים

מסתבר שלא רק משה דיין, בשתי שנות יחסיו עם אלישבע, לא תהה אחר קנקנה ולא בדק את זהותה האמ־ית. עד היום נשארה אלישבע דמות מיס־תורית, שגם אחרי שהפכה לדמות ביני־לאומית בזכות הסיפורים אודותיה, נותרה אלמונית. שמה הרשמי המלא, כפי שהוא מופיע

